

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КРЕДИТУВАННЯ В АПК

Мармуль Л.О. д.е.н., професор ХДАУ

Федорчук О.М. аспірант ХДАУ

На сучасному етапі економіка України, включаючи її агропромисловий комплекс, знаходиться в стані підйому. Але все ще мають негативний вплив структурні, міжгалузеві диспропорції, що нагромадилися в народному господарстві. На економічну ситуацію в агропромисловому комплексі України в цілому впливає також недосконалість законодавчої бази, різкі і непередбачені зміни в податковій політиці, певна розбалансованість фінансово-кредитної системи.

В умовах ринкової економіки залучення всіх необхідних для виробництва матеріально-технічних ресурсів та їх використання, як господарств України в цілому так і фермерських господарств здійснюється за рахунок фінансових ресурсів, для формування яких використовуються власні, залучені і позикові кошти. Акумуляція фінансових ресурсів суб'єктами господарювання та їх подальший розподіл сприяє відтворювальному та накопичувальному процесам. Безперервне формування фінансових ресурсів і їх раціональне використання має велике значення для забезпечення безперервності виробничого процесу.

Для забезпечення в повній мірі аграрного сектору необхідними основними засобами слід перш за все визначити реальну виробничу потребу у них. Для цього необхідно провести аналіз стану та структури основних виробничих фондів аграрних підприємств, результати якого дадуть можливість встановити пріоритети в забезпеченні конкретними видами основних фондів.

Необхідність здійснення структурної перебудови вимагає великих капітальних вкладень у такі ключові виробництва, як машинобудування для переробних галузей АПК, випуск таропакувальних засобів і матеріалів, включаючи необхідне устаткування, біотехнології в агропромисловому

виробництві тощо. Економічний підйом цих господарських ділянок привів би до значної позитивної ланцюгової реакції у всьому агропромисловому комплексі. Але по-перше вітчизняна промисловість не може забезпечити належного рівня розвитку відзначених галузей тільки за рахунок власних ресурсів. Цілий ряд засобів виробництва взагалі не випускається в Україні. По-друге аграрні підприємства не завжди мають потрібні кошти для придбання устаткування, машин тощо.

Одним із способів виходу з такої ситуації є використання кредиту для забезпечення певних потреб господарства.

Доцільність таких дій обумовлена ще і необхідністю стимулювання випуску конкурентноздатної продукції, з якою вітчизняні виробники могли виходити на світовий ринок, бо відомо, що за умови використання техніки що фізично або морально застаріла зробити це неможливо.

Державі повинна приділятися роль регулятора податкової, митної, а опосередковано - і кредитної політики. Тільки на такій основі залучення кредитів та іноземних інвестицій буде сприяти підйому агропромислового комплексу й економіки України в цілому.

Так, наприклад успішно застосовують на практиці кредити фермерські господарства українсько - шведського проекту «Scanagri». Проект втілює у життя кредитування галузей агропромислового комплексу на півдні України. Розмір отриманих кредитів зростає. Якщо у 2001 році об'єм кредитування був на рівні 2 млн. грн. то у 2004 році він вже вийшов на рівень 14 млн. грн.. Тобто за неповних чотири роки застосування кредиту на практиці обсяг кредитування зріс майже у сім разів (рис. 1). Господарства проекту отримували кредити в українських банках на умовах що передбачають надання короткострокових кредитів на термін до 1 року за ставкою на рівні 12-14 проц. річних по кредитах в іноземній валюті та 18-20 проц. річних — по кредитах у гривні.

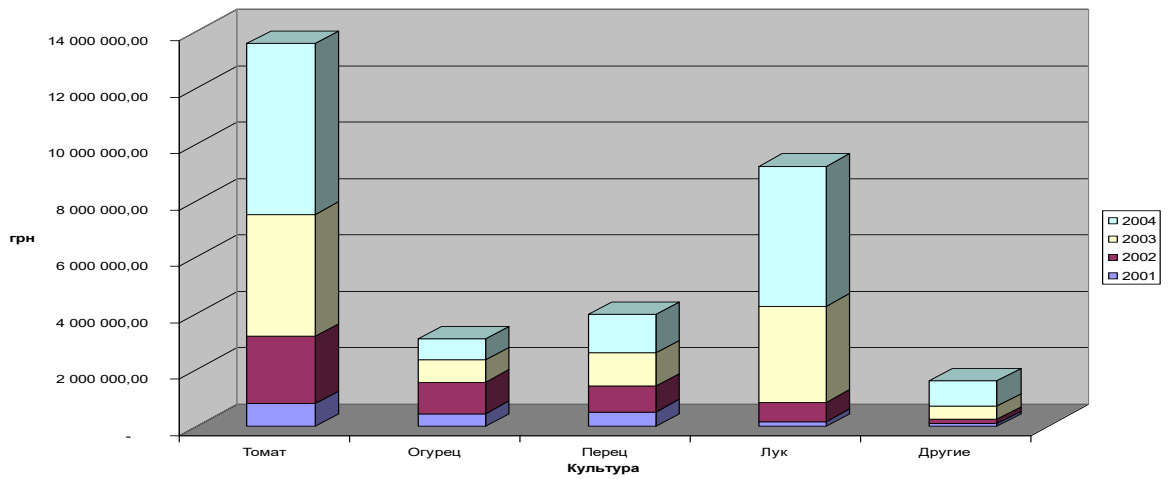

Рисунок 1 Об'єм кредитних засобів фермерських господарств проекту

Даний приклад ілюструє широкі можливості з отримання й використання кредитів для розвитку сільськогосподарських підприємств, а також підприємств інших галузей, що працюють у сільській місцевості. Тобто використання кредитів є цілком можливим, доцільним та вигідним.